

Vastine Savon Sanomissa 20.4. ilmestyneeseen artikkeliin ”Museoviraston pääjohtaja: Arkeologiset löydöt takaisin kotiseuduilleen”

Arkeologiset löydöt ovat ainutkertaisia dokumentteja muinaisista ajoista

Savon Sanomissa 20.4. ilmestyneessä artikkelissa Museoviraston pääjohtaja Juhani Kostet toteaa museoesineiden suureen määrään ja niiden sijoittamiseen liittyvän keskustelun yhteydessä: ”Mitä ihmettä varten meillä pitää olla kokoelmassa 7 000 kiloa luita tai mielettömät määrät kvartsi-iskoksia, joista kukaan ei saa mitään irti?” Arkeologista löytömateriaalia ei ole kuitenkaan syytä ottaa osaksi museoesineiden poistamista koskevaa keskustelua, sillä arkeologiset löydöt ovat lain nojalla suojeltuja. Suojelulla halutaan turvata jokaisen ihmisen oikeus saada tietoa menneisyydestä.

Löytömateriaali on syytä säilyttää tulevaisuuteen, jolloin jatkuvasti kehittyvillä tutkimusmenetelmillä voidaan vastata nykyisin vastausta vaille jääviin kysymyksiin. Mutta jo nyt arkeologinen tutkimus pystyy monin tavoin hyödyntämään juuri esimerkiksi luita ja kvartsi-iskoksia (eli kivityöstöjätettä). Eläinten ja ihmisten luiden avulla on tutkittu ja tutkitaan mm. ruokavalion muutoksia, tautihistoriaa, maatiaiskarjamme kehitystä sekä luista saatavan muinais-DNA:n avulla myös suomalaisten alkuperää. Kvartsilöydöistä kuten muistakin arkeologisista kiviaineistoista saadaan puolestaan korvaamatonta tietoa esimerkiksi jääkauden jälkeen maamme saapuneiden ihmisten sopeutumisesta muuttuviin ympäristöolosuhteisiin ja kontaktiverkoston laajuudesta. Kiviteknologiatutkimus ja luututkimus eli osteologia ovat tällä hetkellä suomalaisen arkeologian kärkialoja, joilla tuotetaan myös kansainvälisen tiedeyhteisön arvostamaa ja hyödyntämää tutkimusta.

Olisi suotavaa, että maamme kulttuuriperinnön suojelusta lakisäätteisesti vastaavan asiantuntijaorganisaation johtaja osoittaisi asiantuntemustaan ottamalla asioista selvää, ennen kuin levittää virheellistä ja myös nykylakien vastaista tietoa maamme varhaisimpien asutusvaiheiden suojelusta, tutkimusaineistoista ja tutkimuksen tilasta.

Teemu Mökkönen (arkeologi, FT), Suomen arkeologisen seuran hallituksen puheenjohtaja
Mikael Manninen (arkeologi, FM), Suomen arkeologisen seuran hallituksen varapuheenjohtaja

Suomen arkeologinen seura ry. on alan tutkimusta ja etuja edistävä tieteellinen seura.